

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА
КАФЕДРА КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КУРСОВА РОБОТА

з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНО–СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБОВИЗ
ЗАЙМЕННИКІВ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Міцінська Ірина Максимівна

Студентки II курсу, групи Пкит11-21

Спеціалізація 035 Східні мови і літератури

Філологія (Переклад(китайська))

Науковий керівник: викл. Кривошеєв Л. Д

Національна шкала _____

Кількість балів _____ ЄКТС _____

Члени комісії

(підпис)(прізвище та ініціали)

(підпис)(прізвище та ініціали)

(підпис)(прізвище та ініціали)

КИЇВ - 2023

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБОВИХ ЗАЙМЕННИКІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1. Особові займенники сучасної китайської мови в теоретичному висвітленні: лінгвістична традиція та сучасний стан питання.....	5
1.2. Можливість багатоаспектного опису китайських особових займенників	9
Висновки до розділу 1	11
РОЗДІЛ 2. ЗНАЧЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ ОСОБОВИХ ЗАЙМЕННИКІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ У ФУНКЦІОНАЛЬНОПРАГМАТИЧНОМУ ОПИСІ.....	12
2.1. Значення та основні типи вживання займенника	12
2.2. Особливості особових займенників за допомогою афіксації у сучасній китайській мові	15
Висновки до 2 розділу.....	26
ВИСНОВКИ	27
论文摘要	29
ДОДАТКИ.....	30
Додаток І. Особові займенники в китайській мові	30

ВСТУП

Актуальність курсової роботи. Питання вивчення займенників у лінгвістиці та лінгводидактиці продовжують залишатися актуальними для сучасних дослідників. Займенники вивчаються з різних сторін: з лінгвістичної, прагматичної, зіставної, лінгводидактичної та інших позицій та ін. Особливу увагу фахівців привертають особові займенники та їх вживання у мовленні.

У плані викладання китайської мови як іноземної вивчення займенників також залишається актуальним і досі не набуло свого методичного рішення.

Як відомо, особові займенники відносяться до «універсальної мовної категорії і мають багатий прагматичний потенціал, специфічними властивостями, які дозволяють їм зіграти особливу роль у комунікації, у створенні зв'язного висловлювання на змістовному чи структурному рівні. Це пояснюється активними функціональними особливостями особових займенників, здатністю здійснювати дейктичну та анафоричну функції».

Аналізуючи походження та розвиток особових займенників у китайській мові, ми спостерігаємо, що серед займенників особливо виділяються своїми відмінковими формами та відсутністю категорії роду два особових займенники – першої та другої особи – та схожий за відмінковими формами зворотний.

Актуальність цього дослідження визначається тим, що обраний у дослідженні комунікативно-прагматичний підхід до опису особових займенників у китайській мові знаходиться в руслі одного з найбільш перспективних на сьогоднішній день напрямів вивчення мовних явищ, а саме – антропоцентричного підходу до аналізу мови, який в даній роботі представлений в рамках провідних ідей теорії референції, комунікативної теорії мовита лінгвістичної прагматики.

Отже, знання цих функцій є актуальним для вивчення китайської мови.

Предметом курсової роботи є функціонально-структурні особливості особових займенників у сучасній китайській мові.

Об'єктом курсової роботи китайська мова.

Метою курсової роботи є аналіз теоретичних та практичних аспектів функціонально-структурних особливостей особових займенників у сучасній китайській мові.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБОВИХ ЗАЙМЕННИКІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Особові займенники сучасної китайської мови в теоретичному висвітленні: лінгвістична традиція та сучасний стан питання.

Особливості особових займенників у сучасній китайській мові можна простежити на кількох теоретичних засадах. Досліджено, що китайська мова є унікальною за своїм способом вираження займенників, включає в себе складні і тонкі відмінності між різними займенниковими формами. Виділимо одну з ключових теоретичних основ для розуміння китайських особових займенників, а саме, концепцію соціальної ідентичності. Ми можемо простежити, що у традиційному китайському суспільстві соціальна ієрархія та відносини високо цінуються, і це знайшло своє відображення в мові. З огляду на викладене вище, наведемо приклади займенників, що використовуються для позначення різних рівнів офіційності та поваги, таких як:

你 [nǐ] – *ти* (використовується для неформального звертання);

您 [nín] – *ви* (вживається для офіційного звертання, щоб показати повагу).

Перейдемо до другої теоретичної основи для розуміння китайських особових займенників, а саме, концепції колективістської культури. Зважаючи на те, що у китайській культурі високо цінується групова ідентичність і взаємозв'язок, як наслідок, китайські особові займенники часто відображають колективістські концепції, такі як "ми" і "нас", а не "я" і "мене". Термін 我们

[wǒmen] – часто використовується для позначення "ми", а термін 他们

[tāmen] - для позначення "вони".

Зауважимо, що вплив історичних подій є ще одним теоретичним підґрунтям для розуміння китайських особових займенників. Досліджено, що на початку 20-го століття була спроба реформувати китайську мову, щоб зробити її більш сучасною та простою. Таким чином, це призвело до зміни способу вираження особових займенників, з появою нових займенникових форм, таких як 他[tā] для "він" і 她[tā] для "вона".

Ще одним теоретичним підґрунтям для розуміння китайських особових займенників є вплив регіональних діалектів.

Особові займенники сучасної китайської мови є важливим аспектом мови. Було виявлено, що вони інтенсивно вивчаються лінгвістами та теоретиками мови як у Китаї, так і за кордоном. Прикладом цього є Люй Шусян, який у монографії «Вісімсот слів сучасної китайської мови» ("现代汉语八百词",

1980 р.) описав граматичні значення та синтаксичні функції займенника, а потім, спираючись на ці дані, розглянув походження та вживання займенника. Автор зауважує, що особовий займенник вживається як позначення якості, властивості, стану, що вказується в попередній або наступній мові, було досліджено, він також вживається при прикметниках для вираження сильного ступеня званої властивості або стану, а також при дієсловах способу дії.

Отже, ми обговорюємо теоретичне висвітлення особових займенників у сучасній китайській мові, розглядаючи як лінгвістичну традицію, так і сучасний стан науки.

Таким чином, спираючись на лінгвістичну традицію можемо констатувати, що вивчення особових займенників у китайській мові починається у найдавніші часи вивчення та теоретизування мови. У традиційній китайській граматиці ми можемо простежити, що особові

займенники поділяються на три категорії: першої, другої та третьої особи. Можемо побачити, що займенники першої особи відносяться саме до мовця, наприклад, 我 [wǒ] - я, займенники другої особи, наприклад, 您 [nín] – ви, відноситься до слухача, а займенники третьої особи, такі як 她 [tā] – вона, відноситься до будь-кого чи будь-чого поза цим контекстом.

Водночас у межах цих категорій є кілька специфічних займенників, які мають різні відтінки та контексти вживання. Наприклад, займенник першої особи однини 我 [wǒ]- я, зазвичай використовується для позначення себе, тоді як займенник першої особи множини 妇女 [fùnǚ] - жінки, позначає групу людей, до якої входить мовець.

Питання особових займенників є предметом для суперечок протягом багатьох століть. Саме тому в нашому дослідженні ми розглядаємо різні теорії і значення особових займенників, а саме: функціональний підхід, що має здатність наголошувати на комунікативних функціях займенників, та семантичний підхід, який зосереджується на значенні та референції займенників.

Щодо сучасного стану науки, насамперед ми дослідили, що у ХХІ столітті вивчення займенників у китайській лінгвістиці збагачується новими аспектами: синтаксичними та прагматичними. Ми бачимо, що в останні роки вивчення особових займенників у китайській мові продовжує розвиватися. Науковці та лінгвісти зосередилися на різних темах, включаючи історичний розвиток особових займенників та їх використання в різних контекстах та регістрах.

Таким чином одним із важливих напрямків досліджень був аналіз вживання займенників у сучасній китайській мові та суспільстві. Відтак, цим дослідженням було виявлено, що традиційні категорії займенників першої, другої та третьої особи все ще залишаються основним засобом звертання,

проте існують також інші, більш нюансовані займенники, які використовуються в певних контекстах.

Опишемо кілька випадків коли використовуються більш нюансовані займенники. Наприклад, нами було досліджено, що багато молодих носіїв китайської мови використовують займенник 大人 [dàrén] - дослівно "велика людина", який використовується для звертання до себе, що є відходом ,насамперед, від традиційного займенника першої особи однини 我 [wǒ] – я.

Крім того, були проведені дослідження використання особових займенників у зв'язку з гендерною динамікою та динамікою влади в китайському суспільстві. Ми можемо простежити, що мовознавці звертають увагу на вказівну функцію особових займенників. Як приклад, ми розглянемо Ван Ін, яка вивчає функції анафори та катафори займенників у текстах. Вона вважає, що основними функціями займенників є функція з'єднання та функція вказівки. Ще одним прикладом є Ван Цаньлун, який приділяє велику увагу синтаксичному розташуванню особового займенника та вивчає його вживання з погляду зв'язку з категорією часу, просторової віддаленості та психологічної дистанції. Також, ми можемо побачити, що Цзян Хуа у своїй докторській дисертації аналізує чотири поширені помилки вживання займенників:

- 1) невизначеність вказівки,
- 2) нерозрізнення близької та далекої вказівки,
- 3) надмірне вживання вказівних слів,
- 4) пропуск вказівних слів. (1, с. 93)

Він зазначає, що мова стає багатослівною і незрозумілою через такі помилки.

1.2. Можливість багатоаспектного опису китайських особових займенників

Передусім, китайські особові займенники є важливим компонентом китайської мови з багатими семантичними та граматичними особливостями. Нами було розглянуто те, що оскільки на вживання особових займенників у китайській мові впливають численні фактори, такі як культурні традиції, соціальний статус, стать тощо, то, існує велика ймовірність описати їх з різних боків.

Виділимо один із можливих способів описати китайські особові займенники, який базується на ієрархії соціального статусу. Було досліджено, що у традиційному китайському суспільстві високо цінується соціальна ієрархія та міжособистісні стосунки, що також відображено в мові. В результаті цього ми спостерігаємо, що китайські особові займенники можуть змінюватися відповідно до особистості та статусу співрозмовника, наприклад, 你 [nǐ] – ти, та 您 [nín] – ви, які базуються на цій соціальній ієрархії.

Перейдемо до іншого можливого способу описати їх, який ґрунтується на гендерних відмінностях. У китайській мові відмінності між чоловіками та жінками також відображаються в особових займенниках. Наведемо кілька прикладів: 他 [tā] – він, використовується для чоловіків, а 她 [tā] – вона, використовується для жінок.

Наступний можливий спосіб описати китайські особові займенники базується на регіональних відмінностях і діалектах. Нами було досліджено, що різні регіони та діалекти мають різні системи особових займенників та їх використання. Опишемо кілька таких випадків у різних діалектах, наприклад, у кантонському діалекті замість 我 [wǒ] – я, використовується

термін 我 [ngo], а замість 有 [yǒu] – *мати*, використовується термін 有 [jau]. У шанхайському діалекті замість 我 [wǒ] – *я*, використовується 吾 [wú] – *я*, 你

[nǐ] – *ти*, змінюється на 依, 她 [tā] – *вона*, використовується як 伊 [yī], 我們 [wǒmen] – *ми*, змінюється на 阿拉. У північно-східному діалекті 俺 [ǎn] має значення як «*я, мій, наш*». Наприклад, 俺们贼噶的天气干干的 [ǎnmen zéi gá de tiānqì gān gàn de] – *У нас тут погода нічого так.*

В результаті цього ми можемо сказати, що існують також два варіанти займенника «ми». Перше - я і ти (ми з тобою), друге - ми (група осіб, що не включає співрозмовника). Прикладами цього є 咱们俩 [zánmen liǎ] і 咱们仨

[zánmen sā] (навіть їх короткі форми 咱俩 [zán liǎ] і 咱仨 [zán sā]) означають

«ми удвох» і «ми втрьох» відповідно.

Таким чином ми розглянули способи опису китайських особових займенників, проте, зауважимо на тому, що існують також інші багатоаспектні описи, засновані на інших факторах, таких як вік і соціальний статус. Прикладом цього є спілкування між старшими і молодшими в певних ситуаціях, що часто вимагає використання різних форм особових займенників, для висловлення поваги і важливості таких стосунків.

Висновки до розділу 1

Узагальнюючи сказане, ми можемо дійти до висновку, що вивчення особових займенників у сучасній китайській мові продовжує залишатися динамічною галуззю досліджень, що розвивається. Ми спостерігаємо, що мова і культура продовжують змінюватися, ми можемо очікувати на появу нових теорій і підходів до розуміння вживання і значення особових займенників. Ми дійшли до висновку, що особливості особових займенників у сучасній китайській мові можна пояснити різними теоретичними засадами, зокрема соціальною ідентичністю, колективізмом, історичними подіями та регіональними діалектами. Таким чином ці фактори сприяли складності китайських особових займенників, що робить важливим аспектом китайської мови та культури. Щодо багатоаспектного опису особових займенників у китайській мові, то ми бачимо, що він - можливий, і при цьому ми можемо враховувати різні фактори, такі як соціальний статус, стать, регіональні відмінності та діалекти, вік та інші чинники. На нашу думку, вивчення цих багатоаспектних описів може поглибити розуміння китайської мови та культури, а також покращити навички мовної комунікації та компетентність

РОЗДІЛ 2. ЗНАЧЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ ОСОБОВИХ ЗАЙМЕННИКІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ У ФУНКЦІОНАЛЬНОПРАГМАТИЧНОМУ ОПИСІ

2.1. Значення та основні типи вживання займенника

Нами було досліджено, що до типових особових займенників належать самозайменники, симетричні займенники та інші займенники, які відображають об'єктивний зв'язок між персонажами. (Ситник І.В., 2020)

До особових займенників в основному належать: Я, Ву, Юй, Юй, Жень, Тайвань, Янь, Нонг (Longjia, Anong), Шень, Зань, Зань (咱, Zan), Я, Саджя,

ХХ, ХХ, В і так далі. Обговорення займенників зосереджено на традиційній складності «я» та «я» та зосереджено на порівняльному вивченні процесів породження, розвитку та еволюції вищезгаданих самозайменників, а також їхніх граматичних і прагматичних характеристик і відмінності. У сучасній китайській мові також є важливий симетричний займенник — «ти», який іноді використовується як «你(nín)», що є еквівалентом «ви». Після династії Цін «你(nèn)» більше не використовувався як особистий займенник. Розвинені в сучасній китайській мові симетричні займенники повністю уніфіковані з «ви (наш)», яке перетворилося на симетричне почесне слово, яке в основному використовується для позначення однини.

(Кваснюк Є, 2009)

Зауважимо, що інші займенники в китайській мові здебільшого походять від інших граматичних компонентів. Таким чином більшість із них трансформовано з вказівних займенників, частина утворена з

розрізнювальних займенників, а частина походить від запозичених іменників.

Оскільки предмет, про який говорить займенник, не є на місці, немає потреби приділяти займеннику надто багато уваги, а, як правило, достатньо просто назвати його по імені. Коли предмет згадується багаторазово, його знову називають по імені. Однак повторність і багатослівність не відповідали потребам розвитку мови, тому, внаслідок цього, кілька вказівних займенників були запозичені як інші займенники, якими є «цзюе», «ци», «чжи», «він», «чжу», «чоловік». Вони утворюють відносно закінчену систему інших займенників, які функціонально доповнюють один одного. Нами було досліджено, що після династії Цін поступово з'явилося кілька додаткових займенників, а саме «她(tā)»-вона, «它(tā)»-воно, «他(tā)»-він, «他(tān)»-він тощо, які об'єднані в «він (вона)» у сучасній китайській мові це)» і «він (вона, воно)». (Романенко О.В., Віротченко, 2019)

Тематичні характерні займенники – це займенники, які вказують на центрального персонажа, нецентрального персонажа та всеохоплюючих персонажів теми та виражають суб'єктивні референтні об'єкти. Тому його суттєвою рисою є суб'єктивність посилання.

Особові займенники включають зворотні займенники, випадкові займенники, збірні займенники, невизначені займенники та анонімні займенники.

Зворотні займенники також називають «зворотними займенниками».

Особові займенники в китайській мові відрізняються за особою та числом. Особисті займенники вживаються у реченні, щоб показати, хто говорить, слухає або про когось говориться. Особові займенники в м китайській мові не змінюють свої форми незалежно від роду або віку. :

(Бакум З. П,2019). Приклади особових займеників розглянемо в таблиці (Додаток I).

Наприклад:

- 我爱你 (*wǒ ài nǐ*) - *Я люблю тебе*
- 他在干什么 ? (*tā zài gàn shén me?*) - *Що він робить?*

Займенники в китайській мові діляться на декілька типів. Нижче розглянемо їх функції з правилами та прикладами використання.

Типизуюча функція:

Ця функція здатна ніби усереднювати представлену в визначеному слові якість, властивість або стан, зводячи описуваний об'єкт до деякого зразка.

Хоча китайського еквівалента немає, ми можемо перекласти його за допомогою англійського еквівалента. (Колодко С. А,2004)

2.2. Особливості особових займенників за допомогою афіксації у сучасній китайській мові

У порівнянні з іншими частинами мови, ми можемо сказати, що можливість словотворення у займенників у китайській мові сильно обмежена. Слова, які за своєю синтаксичною функцією відносяться до розряду займенників, не завжди виконують синтаксичну функцію у реченні. (典,2004)

У сучасній китайській мові особові займенники діляться за значенням на кілька видів, зокрема, у роботах багатьох китайських учених авторами виділені та позначені три групи займенників, це: особисті, вказівні та запитальні займенники. Крім цих трьох груп також згадуються окремі групові займенники, 各 “mei”, “ge”зі значенням “кожен” (Перелома Т. С.,2018).

У результаті нашого аналізу ми вважаємо за доцільне виділити в сучасній китайській мові такі групи займенників: особисті, присвійні, зворотні, вказівні, запитальні, а також визначальні, невизначальні. При цьому слід зазначити, що хоча в китайській мові група негативних займенників не відображена в граматиці китайської мови, що належать до цієї групи словосполучення утворюються за допомогою питальних займенників.

Нижче ми розглянемо особливості того, як слова, що стосуються до кожної групи особових займенників китайської мови, можуть бути утворені з допомогою афіксації. ...(Го Кай,2013)

У порівнянні з іншими частинами мови, можливість словотворення у займенників у китайській мові сильно обмежена. (Калашник О. В., Олексенко

О. А., Халіман О. В,2022]

Особові займенники є найбільш часто вживаним типом займенників.

Особові займенники можна далі розбити на менші категорії.

1- Особові займенники в однині:

Давайте спочатку підсумуємо всі форми однини китайських особових займенників.

1. Перша особа однини

Китайською: 我

Пиньїнь: wǒ

Українською: «я» або «мене»

Приклади речень:

Китайською: 我是玛丽。

Пиньїнь: Wǒ shì Mǎlì.

Українською: «Я Мері».

(我 (wǒ) як підмет)

Китайською: 你是在笑我吗?

Пиньїнь: Nǐ shì zài xiào wǒ ma?

Українською мовою: «Ти смієшся з мене?»

(你 (nǐ) як об'єкт)

2. Друга особа однини

Китайською мовою: 你

пінїнь: nǐ

Українською мовою: «ви» (Балко М. В,2011)

Приклади речень:

Китайською:你是谁?

Піньїнь: *Nǐ shì shéi?*

Українською: «Хто ти?»

(你 (ні) як тема)

Китайською:我 爱 你 。

пінїнь: *Wǒ ài nǐ.*

Українською: «Я люблю тебе».

(你 (ні) як об'єкт)

Зауважимо, що під час розмови з людьми старшого віку чи соціальним статусом, такими як вчителі, керівники, клієнти чи навіть незнайомці, ввічливіше й шанобливіше використовувати іншу форму 你, а саме:

Китайською:您

Піньїнь: *nín*

Українською: (почесна/формальна) «ти»

Приклад речення:

Китайською:谢谢您的建议。

пінїнь: *Xièxiè nín de jiànyì.*

Українською: «Дякуємо за пораду».

3. Третя особа однини

Китайською мовою:他

пінїнь: *tā*

Українською: «він»

Приклади речень:

Китайською:他在找你。

пін'їнь: *Tā zài zhǎo nǐ.*

Українською: «Він шукає вас».

Китайською:你认识他吗?

пін'їнь: *Nǐ rènshi tā ma?*

Українською: «Ви його знаєте?» Китайською:

她

пін'їнь: *tā*

Українською: «вона» або «її»

Приклади речень:

Китайською:她不会来。

Пін'їнь: *Tā búhuì lái.*

Українською: «Її тут не буде».

Китайською:我记得她，但是她不记得我。

Пін'їнь: *Wǒ jìde tā , dànshì tā bú jìde wǒ.*

Українською: «Я пам'ятаю її, але вона не пам'ятає мене».

Китайською мовою:它

пін'їнь: *tā*

Українською мовою: «воно» (тварина або об'єкт) (Висоцька Г. В, 2016)

它 (tā) часто використовується для позначення тварини чи об'єкта,

про

який згадується, незалежно від статі.

Приклади речень:

Китайською:这是大白。它是一个机器人。

Піньїнь: *Zhè shì Dàbái. Tā shì yí ge jīqìrén.*

Українською : *«Це Дабай. Це робот».*

Китайською:大家都很喜欢它。

пінїнь: *Dàjiā dōu hěn xǐhuan tā.*

Українською: *«Всім це дуже подобається».*

В китайській мові є три різні слова для третього особистого займенника. 他 (tā) – для чоловіків, 她 (tā) – для жінок, а 它 (tā) – для явищ. Проте всі вони вимовляються однаково, що може зробити прослуховування дещо складним.

Що стосується нелюдського «воно», 它 (tā) не можна використовувати як безособовий займенник , щоб служити підметом у реченні. Наприклад, українською мовою ми можемо сказати «Іде дощ» або «Це важко». Китайською «це» не перекладається як 它 (tā). Насправді «це» в цих двох реченнях часто опускається в китайському перекладі. (Волчанська Г. В,2004)

2- особові займенники множини

Утворювати особові займенники множини в китайській мові просто і зручно. Вам потрібно лише поставити слово 们 (чоловіки) після кожного займенника однини.

1. Перша особа множини

Китайською: 我们

Піньїнь: *wǒmen*

Українською: *«ми» або «нас»*

Нагадування: піньїнь для «ми» (wǒmen) може виглядати так само, як «жінки» англійською, але це не те саме!

Приклад речення:

Китайською: 你看见我们了吗?

піньїнь: *Nǐ kànjiàn wǒmen le ma?*

Українською: «Ви бачите нас зараз?»

1. Друга особа множини Китайською: 你们

піньїнь: *nǐmen*

Українською: «ви» (множина)

Приклад речення:

Китайською мовою: 你们去哪?

піньїнь: *Nǐmen qù nǎ?*

Українською: «Куди ти йдеш?»

Форма множини почесного 您 (nín) все ще є 你们 (nǐmen), а не 您们 (nínmen).

Щоб бути більш ввічливим, звертаючись до групи людей, використовують такі фрази, як 您二位 (nín èr wèi) і 您几位 (nín jǐ wèi), які є більш ввічливими способами сказати «ви двоє».

Приклад речення:

Китайською: 抱歉让您几位久等了。

Піньїнь: *Bàoqiàn ràng nín jǐ wèi jiǔ děng le.*

Українською: «Вибачте, що змусив вас чекати».

3. Третя особа множини Китайською: 他

们

піньїнь: *tāmen*

Українською: «вони» або «їх» (Долбіна В. К,2011)

Це слово часто використовується для позначення кількох самців або змішаної групи чоловіків і жінок.

Приклад речення:

Китайською:他们终于到了。

піньїнь: *Tāmen zhōngyú dào le .*

українською: «Вони нарешті тут».

Китайською:她们

піньїнь: *tāmen*

українською: «вони» або «їх» (жіночий)

Приклад речення:

Китайською:我低估了她们。

піньїнь: *Wǒ dīgū le tāmen.*

Англійською: «Я недооцінив їх».

Китайською мовою:它们

піньїнь: *tāmen*

українською мовою: «вони» або «їх» (тварини або предмети)

Приклад речення:

Китайською:你给它们洗澡了吗?

піньїнь: *Nǐ gěi tāmen xǐzǎo le ma?*

українською мовою: «Ви вже купали їх?»

3- Присвійні особисті займенники

Утворити китайські присвійні займенники з особистих займенників також досить легко. У цьому випадку потрібна присвійна частка 的 (de) після всіх особових займенників. (Савченко А.С,2012)

«Особовий займенник + 的 (de)» можна використовувати так само, як прикметник перед іменником, або вони можуть використовуватися як іменники самі по собі.

Ось приклад присвійної форми займенника другого відмінка однини:

Китайською: 你的

Піньїнь: *nǐde*

українською: «ваш» або

«ваш» Приклади речень:

Китайською: 你的新衬衫很好看。

Піньїнь: *Nǐ de xīn chènshān hěn hǎokàn.*

українською: «Ваша нова сорочка виглядає чудово».

Китайською: 这个新衬衫是你的。

піньїнь: *Zhège xīn chènshān shì nǐ de.*

українською: «Ця нова сорочка твоя».

Приклад першого присвійного способу множини:

Китайською: 我们的

Піньїнь: *wǒmen de*

українською: «наш» або

«наш» Приклади речень:

Китайською: 她是我们的老师。

піньїнь: *Tā shì wǒmen de lǎoshī.*

українською: «Вона – наш вчитель».

Китайською: 这排位子都是我们的。

Піньїнь: *Zhè pái wèizi dōu shì wǒmen de.*

українською мовою: «Цей ряд сидінь повністю наш».

У деяких випадках частку 的 можна опустити. Дуже поширена ситуація, коли 的 випадає в розмовній мові, коли присвійні займенники вживаються перед близькими стосунками, такими як члени сім'ї, друзі, дім чи офіс. Наприклад, граматично правильно сказати:

Китайською: 我的妈妈回来了。

Піньїнь: *Wǒde māma huílai le.*

українською: «Моя мама повернулася».

Але, звернемо увагу, що це звучить формально. У повсякденній розмові люди частіше кажуть:

Китайською: 我妈回来了。

піньїнь: *Wǒ mā huílai le.*

українською: «Моя мама повернулася».

Ми можемо спостерігати, що у цьому реченні не лише слово 妈妈 (māma), або «мама», скорочено та використано на 妈 (mā), або «та», але й присвійний займенник 我的 (wǒde), що означає «мій», також скорочено до 我 (wǒ).

Наведемо ще один приклад, коли 的(de) опускається у присвійному займеннику в повсякденній мові:

Китайською: 他公司离这里不远。 піньїнь:

Tā gōngsī lí zhèlǐ bù yuǎn. українською: «Його компанія неподалік звідси».

Бачимо, що замість використання 他的公司(Tā de gōngsī) для позначення «його компанії» 他公司(Tā gōngsī) частіше вживається в випадкових ситуаціях.

4- Зворотні особисті займенники

У китайській мові також можемо використовувати суфікс після особових займенників, щоб зробити їх зворотними та посиленими. У цьому випадку додають слово 自己 (*zìjǐ*), що означає «сам».

Наприклад:

Китайською:我自己

Піньїнь: wǒ zìjǐ

українською: «я»

Приклад речення:

Китайською:我自己看到的。

пінїнь: Wǒ zìjǐ kàn dào de.

українською: «Я бачив це сам».

Китайською:你们自己

nǐmen zìjǐ

українською ю: «ви самі»

Приклад речення:

Китайською:照顾好你们自己。

пінїнь: Zhàogu hǎo nǐmen zìjǐ.

українською: «Бережіть себе»..

З вищевикладеного було зроблено такі висновки:

Афіксація як один із способів словотвору, при творенні нових лексичних одиниць утворює похідні, що мають різний структурносемантичний характер. (Долбіна В. К.,2011)

Афікс - це формальна морфема, яка зливається в самотійну смислову морфему. Афікси в китайській мові, як і в інших мовах, виникли внаслідок втрати слів із самотійним значенням свого значення та перетворення їх на словотворчі засоби. Як відомо, слово із самотійним значенням перш ніж стати афіксом поступово втрачає своє первісне значення.

Афікс має абстрактне граматичне значення, але позбавлене предметнолексичного значення.

За функціональною класифікацією афікси діляться на словотвірні та формотворчі. Поділ афіксів на формотворчі та словотвірні групи спирається на комплексні функціонально-семантичні, структурні та розподільні критерії.

Як афікси виступають ще такі допоміжні морфеми, які не мають корелятивів, які можна було б використовувати як окреме самостійне слово. Однак ця особливість не визначає належність морфем до повноцінних афіксів. У деяких мовах є такі суфікси, які виконують властиві чистим афіксам функції та використовуються з метою, властивих для афіксів. Ці суфікси утворюють такий ряд слів, як і чисті афікси, і мають ті ж значення, що й ці афікси. [Ємельянова Д,2019]

Однак, на відміну від афіксів, паралельно можуть використовуватись як самостійне слово з таким самим значенням. Такі одиниці мають назва напівафіксів у словотворі. На відміну від чистих афіксів, напівафікси являють собою частково пов'язані морфеми або мають кореляти, такі як допоміжні, прислівники або інші службові слова, які виявляють відповідні розподільчі властивості. (Бакум З. П.,2019)

Висновки до 2 розділу

У сучасній китайській мові афіксальне словотвори слів за продуктивністю посідають друге місце після способу словоскладання.

Більшість словотвірних афіксів у сучасній китайській мові утворені з кореневих морфем. Тим не менш, є також багато морфем, які ще не перетворилися з кореневої морфеми на чисто афіксальну морфему.

Такі морфemi займають місце між афіксом і словотвірною кореневою морфемою і називаються напівафіксами. У лінгвістиці афіксація та напівафіксація розглядаються як два самостійних методи словотвору

ВИСНОВКИ

Отже, аналіз теоретичного матеріалу дозволив нам утвердитись у думці, що для успішного засвоєння граматики, зокрема займенників, необхідна продумане подання теорії, а також вправи, орієнтовані на мовні ситуації.

Осмислення семантичних, функціональних особливостей займенників дозволило нам зрозуміти, що особові та вказівні займенники становлять семантичне ядро класу займенникових слів, мають високий рівень узагальненості значення.

Було досліджено, що семантичною властивістю займенників також є їх відносність та вказівність, тобто здатність вказувати на предмет або особу тільки по відношенню до іншого предмета чи особи. Опанування граматики, зокрема особовими займенниками, в китайській аудиторії доцільно будувати з урахуванням специфіки досліджуваного граматичного матеріалу; рівня володіння мовою (початковий чи просунутий етап); рівня загального та професійного володіння мовою; ступенем розробленості методики вивчення того чи іншого граматичного матеріалу в лінгводидактиці; національних особливостей навчання аудиторії.

Отже, ми прийшли висновку, що генезис, загальне поняття та функціонування особових займенників у загальному китайському мовознавстві завжди цікавили багатьох мовознавців та інших науковців.

Теоретико-методологічною базою зазначених питань є символічні узагальнення (теорія універсальної граматики та когнітивної лінгвістики, філософії граматики, психолінгвістики, історичної граматики), концептуальні моделі (процеси людського мислення та проблеми розвитку мови, теорії про спільне походження мов, загальні (універсальні) засади займенника як частини мови та його генезису в лінгвістиці).

Таким результатом аналізу системи особових займенників ми довели неусвідомлену в мовному плані математичність нашого мислення при відображенні світу, його симетрично-асиметричну основу.

А симетрія за свідченням філософів є однією з найбільш фундаментальних і однією з найбільш загальних закономірностей світобудови: неживої, живої природи і суспільства. Її математичний вираз – теорія груп – була визнана одним із самих сильних засобів пізнання спочатку в математиці, а пізніше в науці та мистецтві в китайській мові.

论文摘要

在这项研究中，我们研究了现代汉语中人称代词的功能和结构特点。在理论部分，我们涵盖了诸如语言学传统和现状以及对人称代词进行多维度描述的可能性等问题。我们已经表明，人称代词的特殊性可以用不同的理论基础来解释。而且，还有许多因素促成了人称代词的多维描述。

在研究的第二部分，我们在实践中展示并证明了代词的主要使用类型及其在词缀帮助下的特殊性。

关键词：代词，词缀，理论基础，描述。

ДОДАТКИ

Додаток І. Особові займенники в китайській мові

Китайська	Вимова	Український переклад
我	(wǒ)	я
你	(nǐ)	ти
他/她/它	(tā)	він/вона/воно
我们	(wǒmen)	ми
你们	(nǐmen)	ви
他们/她们/它们	(tāmen)	вони

